

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; Vurum József nyitrai megyés püspök; pécsi hangverseny az árvíztilt károsultak számára; különféle: a stuttgarteri lóvásár, Lónyay János kir. biztos munkás buzgalma. Müller könyvtáros adakozása, Kadisch kereskedő jótékonytsága; m. n. Akad. s a t.) Spanyolország (hadi hírek; a kormányzó királyné népszerűtlen kezd lenni; s a t.) Anglia (a dorchesteri napszámosak lakomája; conservatív lakmározások Leedsben; Maidstone elménczkedése; kereskedési hírek; s a t.) Franciaország (a görög kölcsön elfogadva; a kamatváltoztatás vitatása; Milud beszéde Lajos Fülöphez; s a t.) Németország. Belgium. Törökország. Hollandia. Schweiz. Amerika. Gabonaár. Dunavizálás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő es. s ap. kir. fősége S á g h i János győri kanonokot és székes-egyházi főesperest f. évi april 14iki határozatban tatal sz. Péter és Pál ezimzetes apátságával megajándékozi;(Hirn.)sédeni Ambrózy Laj.Temes megyei másod-alispánt magyar báróságra emelni; s Lakics Mihály m. kir. udv. kamrai számvéví tisztet nyugalmazni végre Tajnay János Csongrád megyei főispán-helyettest es.kamrássá nevezni méltóztatott.(W.Z.)

Nm. Vurum József nyitrai megyés püspök s belső titkos tanácsos majus 2kán reggeli 6 órakor gutaütésben meghalálozott.

P é c s e t t april fogytán; Szeretett fejedelmünk születésnapján, városunk minden rendü lakosi ünnepélyes érzelmektül dagadó kebellet reggeli 9 órakor a székesegyházban nm. Szepesy Ignác b. megyés püspök ur által fényes szertartással tartott isteni tiszteleire összegyülvé tarackok dörgése, a városi s rendes katonaság tisztelkedő lövései között emelék buzgó fohászait a fels. pár hosszú boldog életeért. Délután a megyés püspök ur nagy számu vendégkoszoruját fényes lakomával fogadá, hol a fels. pár, s az egész országlo ház tagjainak szerenéses elükért áldomások üritettek. A fentiszt. püspök ur, mint minden évben, ez örömmünnepen s más alkalomkor is a katonaság között pénzt osztatott ki, jelenlegis a kevés számu itt tanyázó közvitézeknek 250 v.fót rendelt adatái. Városi közönségünk e közörvendés estején táncmulatságot tartá beléptidj mellett, a bejött tiszta hasznót (418 fr 57 krt váltóban) Budapest és több dunaparti helység lakosinak fölségelésökre fordítandván. April 26án Vitt János, a székesegyházi hangászkar tagja, egy érdekes hangversenyt adott bemenetidj mellett; begyült tiszta jövedelem, 410 fr. váltóban, ugyan a dunai árvíz által pusztulást szenvedett emberiség javára küldendő. Ez alkalommal példás szívesseget mutatának némelly műkedvelő szépeink, és külön rangu urak, kik, e szép tisztet elősegítve, ügyekeztenek ez által is emberszerető indulatjokat tanusítani.

Zichy Károly gr. vasmegyei főispánhelytartó a megye minden birtokosít és hatóságít nyomatásban küldött következő fölszólítás által buzditá az árvízkarosultakon segéllésre: „Buda-Pest országunk fővárosa, hazánk díszé, nemzeti iparunk s esinosodásunk forrása a Duna árjaitól ostromolva nagyobbára összeroskadt, s e f. hó 14től 17kig habok martalékja leve. Szívrepesztó a veszély részletes leírása, és t. ez. uraságod előtt a hírlapokból már tudva leszen. A felebaráti szeretet és hazafiság mindenkit segélyezésére intének. Nem kéltém, sőt erősen hiszem, t. ez. uraságodnak ismeretes jótékonytsága is az égető nyomor enyhítésére megleendő azt, mit hasonló esetben mi is oly jó neven s köszönettel vennénk. Egy nyolczvan ezres népességnek nagyrésze földig lemosott, házaít könnyes szemekkel tekintvén, lakjait megfosztva látja magát; mindenét elvesztvén az éhenhalástól csak atyailag gondoskodó fens. Nádorunk ó füsége legkegyesb vezérléte alatt történt tetteleges rendeletek s a jó szomszédok haladék nélküli segedelmezési által mentetett meg. Vigasztalásra élesztő erőt ó felsége legkegyelmesh királyunk atyai adományá s bőkezúsége példáját követő Bécs városa derék lakosi, s hazánk több részei már is siettek nyujtani. Biztosan remélhetni, nem maradnak el édes hazánk több megyéje is a segedelmezéstől s hazafiságokról oly annyira ismeretes ns Vas megye birtokosai bizonytal nem. — Kétszer ad, ki hamar ad. Bátor vagyok azért t. ez. uraságodat ezenel a szenvedő emberiség s hazafiság nevében megkérni: méltóztatssék a közlgyelmelet érdemlő inség enyhítésére akár kész pénzben, akár ruházatban alandó segedelmet vagy mindjárt Pestre leküldeni, vagy az általvételre általán fölszólított főadószedő Bárdosy László urnak általadni, és szándékáról t. első alispán Bertha Ignác urat minélelőbb tudósítani. Többnyire s a t. Pozsonyban, bñjtmáshava 20kán 1838ba; alázatos szolgálja gróf Zichy Károly m. k. kormányzó.

VI. Jegyzéke a Pesten lérező választottságtul átvett jótékony adakozásoknak p.p.: Szirma-Bessenyi Szirmay Ádám es. aranykulesos és septemvir nejével szül. losonezi Gyürky Johanna asszonnyal 220 fr., budakeszi község 114 fr. 32 kr., a gyulai magy. színházi társaság 25 fr., Schleppe A. szász-óvári kereskedő 20 fr., Schöllhorn Zsig. temesvári választott polgár, és timármester 100 fr., lángi tisztség 5 fr., Hulinan szigeti kamrai orvos 12 fr., egy névtelen Münchenből 20 fr., — Bécsi becsben pedig: a suránymegyeri urodalmi tisztség, névszerint: Beakó Bálint 7 fr. 30 kr., Beakó Dániel 50 fr., Czikanek József 7 fr. 30 kr., Czilchert Róbert 100 fr., Dömötör Gábor 10 fr., Emperl József 12 fr. 30 kr., Gábory Ferencz 7 fr. 30 kr., Hajnik János 10 fr., Heuffel János 12 fr. 30 kr., Hoffmann Agoston 10 fr., Hondlik János 10 fr., Javorrek József 12 fr. 30 kr., N.N. 250 fr., Kohányi Mihály 100 fr., Kohányi Samu 7 fr. 30 kr., Koller Gábor 5 fr., Komáromy Károly 7 fr. 30 kr., Lakner Lajos 10 fr., Langer Henrik 5 fr., Matlaszkovszky K. 5 fr., Mayer Antal 7 fr. 30 kr., Mericzay Miklós 7 fr. 30 kr., Novák János 2 fr. 30 kr., N.N. 5 fr., Práznovszky Fer. 30 fr., Prehoffer János 25 fr., Rézler György 25 fr., Rydlo János 7 fr. 30 kr., Schwartz Ferencz 5 fr., Tamaskó Sámuel 7 fr. 30 kr., Thaly Antal 25 fr., N.N. 5 fr., Tóth István 12 fr. 30 kr., Tóth Lőrincz 30 fr., Vaniczek Henrik 10 fr., N.N. 7 fr. 30 kr., — Adler Ádám Szelőczéről 250 fr., és özvegy Harsányi Erzsébet 12 fr. 30 kr. —

Adakozások az árvíztilt károsultak számára; a bécsi császári alsó-ausztriai kormányzéknel: Liechtenthal urodalom 256 fr. 13 1/2 kr., waehringi estély jövedelme 96 fr. 40 kr., Fuchs Teréz 2 fr., Froszard Károly 25 fr., Bécs város újabb gyűjteménye 5053 fr. 12 kr., Jedlersee és Stredersdorf urodalmak 33 fr. 20 kr., a harmansdorfi lelkesz 10 fr. 10 kr., kleinwilfersdorfi lelkeszet 5 fr. 26 3/4 kr., Groszschweinbart urod. 41 fr. 36 1/2 kr., Winkelberg urod. 14 fr. 4 1/2 kr., Thürnthäl

urod. 70 fr., Paasdorf 94 fr. 51 1/2 kr., Walkersdorf 8 fr. 4 kr., Gobelsburg urod. 12 fr. 12 kr., Raggendorf 17 fr. 53 kr., Ulrichskirchen 100 fr., Groszruszbach urod. 15 fr. 12 kr., a stockeraui tanács 216 fr. 42 1/2 kr., Mugl melletti Steinabrunn urod. 21 fr. 7 1/2 kr., Wilfering urod. 5 fr. 16 1/2 kr., Stetten urod. 60 fr. 10 1/2 kr., Deinzendorf urod. 18 fr. 43 kr., Niederleis urod. 34 fr. 23 1/2 kr., Karnabrunn 3 fr. 54 kr., Zistersdorf urod. 135 fr. 31 kr., Poisbrunn 87 fr., Hauskirchen 9 fr. 4 1/2 kr., Limberg urod. 32 fr. 57 1/2 kr., Maiszau és Spitalhorn urodalmak 43 fr. 50 kr., Schloszhof urod. 65 fr. 24 kr., Hirschstetten 23 fr., Sachsen-gang 32 fr. 48 kr., Orth és Eckartsau 78 fr. 44 1/2 kr., Stoitzenhof 10 fr. 50 kr., Unterdirnbach 116 fr. 20 kr., Marchegg 61 fr. 32 1/2 kr., Pellendorf 20 fr. 40 1/2 kr., Siebenbrunn 88 fr. 6 kr., Groszzenzersdorf 14 fr. 52 kr., Szüzenbrunn 92 fr. 1 kr., Pulkau 43 fr. 29 1/4 kr., Probstorf 44 fr. 32 kr., Loidesthal 8 fr. 6 kr., Obergaenserdorf 13 fr. 48 kr., Enzersdorf 54 fr., Sitzendorf 102 fr. 23 kr., Kirchstetten és Altperau 55 fr. 10 kr., Staatz 212 fr. 55 kr., Aspern 143 fr. 32 1/2 kr., Mittergrabern 29 fr. 12 kr., Ragelsdorf 2 fr., Zellerndorf 50 fr. 24 kr., Wullersdorf 34 fr. 18 kr., mind pengőben. —

Ujabb adakozások ugyanazon ezétra; a m. kir. udv. kamrai főpénztárnál: Keglevich Gáb. gr.kamrai elnök 500 f., Marczibányi Liv. 500 f., Razumowszky gróf 200 f., Eötvös-Batthyányi gróf 50, Eötvös Pál kamrai tan. 30, Ferenczy Már. 5, Majláth Judit gróf 40, Luby Mária 10, Ottilinger 80, Zichy János gr. 400, Gerliczy Vince b. 40, a m. kir. udv. kamra tiszti személyése 700 f.; Károlyi György gr. gyűjteménye 14,912 f. 30 kr., ehhez adott: maga Károlyi György gr. 4000 f., Hengelmüller Mihály 100, egy ismeretlen 200, Deresényi Pál 200, Festetics Leo 100, Széchenyi István gr. 1000, Desewffy Emil gr. 300, Sztáray Albert gróf 1000, sz. györgyi Horváth József és János 1000, Károlyi Lajos gróf 2000, Bánffy Pál b. 100, Marczibányi Lajos 200, Zichy Ödön gr. 400, Károlyi György gr. neje, szül. Zichy gróf 800, Orczy Lajos b. 300, Eszterházy Franciska gróf 800, Lónyay Ján. 200, Károlyi Ist. gr. 1000, Sztáray Júlia és Zófia gróf 100 f., Sztáray László gr. 22 f. 30 kr., W. M. Sz. 100 f., Kunewalder testvérek nkereskedése 200, Porkoláb Dániel 100, idősb Kanicz M. L. 500, ifj. 100, Kanicz Teréz 90; a győri káptalan 400 f., a nagyváradi lakosság 376 f. 2 kr., Vurum nyitrai püspök 1000 f., a nyitrai káptalan 300 f., Nagyszombat lakosi 1532 f. 12 kr., a besztercebányai káptalan 100 f., a pécsi székes-egyházi pénztár 500 f., az ottani káptalan 500 f., és a föbb iskolák tanítói 80 f.; az alsó-ausztriai es. kormányzéknel: N. N. 25 f., Müller H. F. képeladásból 9 f. 44 kr., Herdt Luiza brnő 2 f. Steiner és társ. pottensteini gyár-dolgozóji 67 f. 36 kr., a hainburgi tanács 159 f. 7 kr., Ebersdorf urod. 219 f. 7 kr., Trauttmansdorf urod. 136 f. 7 kr., Rohrau urod. 21 f. 17 1/2 kr., a himbergi tanács 154 f. 26 kr., az aspangi 4 f. 55 1/2 kr., Baumgarten urod. 40 f., Hochwolkersdorf urod. 15 f., Madelburg urod. 50 f., Neukloster urod. 50 fr., Roulet neunkircheni gyártalajonos 200, Schwarzau urod. 3 fr. 12 kr., Trumau urod. 88 f. 57 kr., Frohsdorf és Katzelsdorf urod. 200 f., Josephsdorf ur. 3 f. 24 kr., Braitensee ur. 11 f., Erlaa's Atzgersdorf urod. 93 f. 16 kr., Fahralfeld urod. 19 f. 40 kr., Gersthof 21 f. 27 kr., Laxenburg s Voesendorf 162 f. 21 kr., Leesdorf s Grillenberg 186 f. 39 kr., Teesdorf 43 f. 50 kr., Unterlaa 10 f. 27 kr., Maner s Liesing 90 f. 43 kr., a klosterneuburgi tanács 192 f. 19 kr., Gloggnitz urod. 23 f. 14 kr., Schöna urod. 46 f. 17 1/2 kr., Schottwien 53 1/4 kr., Stixenstein 53 f. 28 kr., Wartenstein 13 f. 2 1/2 kr., Vösendorf 1 f. 24 kr., Emmerberg s Gerasdorf 13 f. 27 kr., Inzersdorf 56 f. 33 kr., Altmansdorf 16 kr., a német-ujhelyi tanács 2131 f. 7 kr. és egy asztal-szőnyeg: Klosterneuburg urod. 745 f. 30 kr., Oberdöbling 291 f. 10 kr., Sievering 28 f. 19 kr., Dornbach 41 f. 20 kr., Ebreichsdorf 20 f., st. Veit 41 f. 30 kr., Seibersdorf 89 f. 37 kr., Neuwaldegg 16 f. 49., Mauerbach 66 f., Fischau 37 f. 13 kr. — A m. kir. udv. kancellariánál: Liszt hangversenyéből 950 f., a szász követség utján Lipéséből 400 f., Lotzbek bajor b. 400 f., neje született Fahnenberg brnő 100 f., egy Nápolyban lakó ausztriai 280 f., a felső-ausztriai kam. kormányzóság tiszti személyése 261 f. 10 kr., az alkirály kancelláriája 110 f., Sebgondi gr. 30 f., Grimm tan. 30 f., Beriot Teréz 10 f., leányövendékei, öltözetemükön kívül 30 f., Sthal József Kasselbül 20 f., Sturm assz. 5 f., Kispert Ulmból 50 f., Hausmann 18 darab Luzenszky Aloiz b. féle kamatszeletet, Hagn estélyből 42 f. 10 kr. és egy aranyat, Anders Augustz, hangversenyből 34 f., az első német testőrség eselédsege 10 f. 40 kr., a velencei fenyítő törvényszék 90 f. 20 kr., az ottani kamrai tanács 254 for., a kormányzékci eselédsege 12 f., Barozzi Fridrik 1 f., Campana Andor 45 f. 10 kr., az alsó-ausztriai es. kor-mányzék 7922 f. 45 1/2 kr., s ujolag 6014 f. 29 kr., a velencei közgyülekezet 515 f. pgőben. Adler Nina 18 darab néber-ruhát, Vuest posztönyirő 520 darab műszert budapesti és esztergami szerencsétlenüllt posztönyirők számára, névtelen emberbarátok 37 darab ruhát, Kilian kereskedő 27 d. ruhaneműt, Marquet Károly 6 d. új lepedőt, Zritz Antal több öltöztedarabot, Mannnersberger mindenféle poszomant-munkát, egy névtelen hölgy több nemű öltözetet, szinte névtelenek: 3 darab asztalos-

műszert 's némely varga-műszereket, végre egy névtelen némben egy kőteg gyermekruhát, és Wiecken b. 10 pgő forintot. —

KÜLÖNFELE: A' török követ, ki mult hetekben utazék keresztül fővárasunkon, apr. 21kén volt szerencsés átadhatni uralkodó fejedelmünk ő császári 's apostoli királyi felségének megbízó iratait. — A' Bécsből indulandó több vasútvonalon a' huzamosb ideig tartott esőzés miatt nem igen dolgozhatának; de Brünnig minden esetre elkészülend még e' nyáron az ut. 'S nem sokára Triesztel is kapcsolatban leendő Bécs vasut által; ha pedig aztán a' Debreczen-Pest-Bécs közti vasut megnyílik, akkor kereskedésünk is hatalmasul emelkedni fog. — A' stuttgarti lóvásár april 23kán különös pompával ment véghez. Déléltől 11 órákor hosszú vonalban vezeték az eladandó lovakat, elől a' városi lovasság hangászkarja kíséretében, míg a' palota kapujánál más zenészek hallaták magukat. A' király, királyné 's egész kir. család tornáczból nézék a' pompás látványt, melyet számos ember kísért a' vásártérre. 1700 ló volt eladásra kiállítva, 's mindenki kedve szerint válogathatott a' medveszőrű gabanestól egészen a' leggyönyörűbb telvérig. Dologhoz értők állítása szerint még soha illy szép lóvásár nem volt Stuttgartban, 's különösen örvendeztető vala azon körülmény, hogy a' hazai lovak nagy mértékben nemesültek pár év óta. — Míg a' Nádor ő es. kir. fhségének fáradatlan böles atyai buzgalma a' vész napjaiban annyi szerencsétlenségnek gátot vete 's olly számos laktalant biztos menedékre juttatott a' Ludoviceum falai közt, legközelebb lelki táplálékjokra is gond vala e' szerencsétleneknek. Lónya y Ján. buzgó munkássága k. biztosunk ugyanis a' böjt 5ik vasárnapja előestéjén azon kívánatot nyilatkoztatá ki a' es. k. tábori lelkészégnél, hogy a' Ludoviceum falai közt találtató házi-kápolna szenteltetének föl, vigasztalására az ott lakó számos szerencsétlennek. E' valódi keresztényi kívánat viszhangra is talált Czizler Ignác es. kir. tábori főnap keblében, 's miután rendelkezései következtében még azon éjjel minden szükséges előkészület megtétek, másnap már dészes szertartással fölavató az egy nap előtt még oltártalan kápolnát, azután pedig nagymisét monda ott Rothkirch gr. ezredí hangászkarának egyházi dalokat zengései közt. Elvégezvén a' misét, velős tartalmu beszéddel fordult az ajtatos hallgatóságához, istenben bizásra buzdítván az eleséggel szerencsétleneket, 's ő felségének 's számos emberbarátának segíni buzgásában, egyszersmind pedig engedelmességre serkenté őket a' hatóságok iránt, melyek éjjel nappal fáradoznak a' szerencsétlenültek bajának enyhítésin. Hogy pedig e' jeles beszéd még maradandóbb hatásu lehessen, Müller könyvárus saját költségin kinyomatá azt 's elosztatá a' hallgatók közt. — Kadisch János pesti kereskedő 860 darab kiszabott fehér ruhát volt szives a' Ludoviceum lakosinak számára ajándékozni, melyek varratását a' pesti jöltevé asszony-egyesület vállolá magára. — A' bécsi fésűszék 50 váltó forintot küldött a' pesti fésűsök fölsegéllésre, mit a' budai czéh is tehetsége szerint gyarapított. — Prága leghíreseb hangszerzőji „Hangszertári Album“ kiadására egyesültek, melynek példánya 5 pgő forinton forgó árultatni, 's a' tiszta jövedelem a' budapesti károsultak fölsegéllésére fordítatni. — Altenburgban is szépen halad a' gyűjtés e' szent célra. — A' rozsnyai társalkodási egyesület april 23kán elnökének, Andrássy György grófnak tiszteletére táncszöveglet tartván, az ebből bejött 187 pengő forintnyi tiszta jövedelmet az árviztől károsultak némi fölsegéllésére szentelé. — Hasonlót eselekvének Przemyslben koronás fejedelmünk születésnapj ünnepén, valamint Insbruckban is, mely utóbbi helyen 317 fr. gyűlt össze. Brünnben apr. 22én mintegy 300 műkedvelő nagy hangversenyt adott a' főnebbi célra, mely 900 p.fr. gyűmölösöze. — Morvaországban is gyorsan haladnak az adakozások 's csupán a' przemysli kerületi hatóságok ezer pgő forinttal járultanak az inség-enyhítéshez. — A' Pestnek szánt 1500 bécs-győri vasut-részvenyt igen hamar elkapkodák; egyesek 100 darabra 's többre is jegyeztek föl magukat. Nem sokára az Ullmann által építendő Pest-Pozsony közti vasut terve is közre jövend, mely, kapcsolatba jutandván a' Ferdinand-éjszaki vonallal, óriás következményű fog lenni hazánk kereskedésre nézve, 's tán legjobban jövedelmező valamennyi közt az ausztriai birodalomban 's hazánkban. —

Magyar tudós társaság. — A' folyó évi aprilis 2dikán tartott kisgyűlés határozatából az ideí pályamunkák beküldhetése határnapjául május 15öje tétetvén, a' martius 20kán 's 25kén kiadott hivatalos jelentésekben felhordott pályamunkákhoz még a' következők járultak: I. A' természet-tudomány-osztályi kérdésre: (2. sz.) illy jelmonddal: Nullus argento color est avaris abditio terris. Horat., melynek tárgya: „az opálbányák vidéke Sáros 's Zemplény megyék határában, természet-tudományi tekintetben.“ És (3. sz.) illy jeligével: „Olyan vagyok, ki édes hazámnak boldogulásán örvendeni, sanyargatásától felni, veszedelmén irtóznai tudnék. Dugonics; tárgya: „a' magyarországi szikes vidékek.“ II. A' drámai jutalomra: (18. sz.) „Jóteköny kelepce“, vigjáték 4 felv. Jelígeje: vizket a' szanyogcsipés, fáj a' méh' fulánkja. Az ezekhez tartozó jelíges levelk az előbbiekével együtt az academia' és mai helyettes elnök Fáy András t. t. peeséteivel lepecsételtetvén, a' levéltárnokra bizattak őrzés végett; a' törvény- 's természet-tudományi kéziratok három-három, e' végre választott illető osztálybeli rendes tagnak adattak ki megvizsgálásul, a' vigjáték pedig a' többi, már bírálát alatt levőhez adatott. Melyiké leszen a' száz száz arany jutalom, valamint a' netalan kiadandó másod 's harmad rendbeli tiszteletdíj, a' legközelebbi IXdik nagy gyűlés fogja elhatározni. Pesten, a' kis gyűlésből, május 2. 1838. D. Schedel Ferencz, titoknok.

SPANYOLORSZÁG.

A' Moniteur april 22kén megjelent számában közölt hivatalos telegraphi sürgöny szerint Negri gróf april 12dikén Valladolidot váratlanul megtámodá, de azonnal visszavonulni volt kénytelen, az őrség elszánt ellenszégülése következtében. Basilio Garcíáról, sergei széirobbantása óta, semmi újabb érdekes hír. — A' cortestanács 86 szóval 3 ellen elfogadá Aguado kölcsöntervét. — Cabrera Lucenát nem foglalá el, mint némely lapok hirtelék, hanem látván: hogy semmikép sem boldogulhat, sergeit két csapatra osztá 's az egyikkel Villahermosa felé indult,

a' másikat pedig Forcadell parancsi alatt Círtaba indítá. Clonard tábornok Cadixban összeesküvést fűdöze fel, mely elete ellen törekvék. — A' trónkövetelő minden navarrai férfit, ki 50dik évét még nem haladá túl, fegyverre szólít, a' madridi kormány pedig 17dik évtől 60ig kényszeríti fegyverfogásra a' férfi lakosságot. — Midón Negri Segoviát elhagyá, 20 ezer kemény piastert vitt elmagával az a' nélkül is elszegényült városból. — Guergue komolyan kezdi fenyvegétni Bilbaot, 's Portugalete ostroma is alkalmasint nem sokára meg fog kezdetni. Brivesca közelebb nem rég egy hírnököt fogának el, kinél iratot találtak a' madridi carlospártiaktól, melyben a' fővárosba nyomulásra szólítják fel őt, hol, mintigérik, bejöhetését könnyíteni fogják. — Espatero, kiről egyébiránt még folyvást azt hírlík, hogy fővezérségről lemondott, parancsot kapott a' kormánytól a' lázadók megtámodására a' bask tartományok minden állomásin. —

Ujabb madridi hírek szerint Espeja követül Parisból hírnök érkezék Madridba azon rendkívül aggasztó tudósítással, hogy Aguado, megboszankodván a' cortesben rajta elkövetett méltatlanságok miatt, visszalépett 's nem akar semmit tudni az ígért kölcsöntől, mely körülményt, ha csakugyan valósul, országos tönk követendi, mert a' pénzügyminister világosan kijelenté a' legközelebbi cortesülésben, miszerint ő most egy fillérről sem képes rendelkezni. — A' kormányzó királyné vesztetni kezd népszerűségéből, minek következtében több lap löveli reá gúnynyilait, házi élete leggyöngébb oldalait szemelvén ki czéllapul. A' bujtogatónak d. Francisco infans mondják, 's már több hírlapszerkesztő börtönben ül az illy gyöngédtelen epés kifakadások miatt. Hogy az infans 's neje okai e' kedveltségeknél, kiviláglik azon lapok piszkos magasztalásából, mikkel őket egekig emelik, míg a' kormányzó királynét 's kedveltebbjeit olly gyalázatos rágalomokkal illetik, hogy minden józan érzelmi csak undort 's megvetést érezhet olvastukkor. Ehhez járul még az infansnak Andalusiaiba utazhatási vágya, mely tartományban ő köztudomás szerint igen népszerű. A' királyné most megengedé ugyan az infansnak az utra indulást, de, mint némelyek állítják, olly meghagyással, hogy távozzék egészen a' felszigetről. Ez ármánykodások főczélja megutáltatni a' királynéval Ofalia ministerséget, melynek kizárólag tulajdonítják népszerűtlensége napenkénti nagyobbulását. Ennek következtében azon nyilatkozást tevő a' követkamrában a' pénzügyminister, hogy az országban szerte ágazott összeesküvés létez, melynek czélja trónra emelni a' trónkövetelőt; de a' kormány, mint folytatá a' minister, isméri az összeküvés kolomposit, 's mihelyt jogszerű bizonyítványokkal lépendhet föl ellenünk, le fogja fejüket ütteni, ha még olly magas rangok is a' gonosz ármánykodók. A' minister e' szavait hangos tetszéssel fogadá a' cortes. —

A N G L I A.

Az előbbi számunkban említett lakomáról, melyet a' kézművet egyesületek a' számüzetésből visszajött dorchesteri napszamosok tiszteletére adának, következő részleteket közlenek a' londoni lapok: A' White-Conduite-House kertí sátorában ezer vendégre volt terítve; az elnök, tiszteleti vendégek 's számos biztossági tag magaslatokra helyezett asztaloknál foglalának helyet. Kisebb sátorban még 200, a' vendégfogadói teremben pedig 600 hivatalos nyere alkalmazást. Az elnökséget Wackley finsburgi radical követ vivé 's oldalain a' dorchesteri férfiak, Lowelace két testvér, két Stanfield (apa 's fia) 's Brine ültek, mind tisztes külsejű férfiak, inkább bérlokhez mint napszamosokhoz hasonlók. Az iszonyu sokaság ehezék, 's még az elnök megérkezete előtt elkezdé a' lakomát, mely többnyire roastbeefből, burgonyából 's óriási plumpuddingből állott. Midón a' kisebb sátorban lakmározók láták, hogy a' szolgák egymásután czipelik a' jó illatu puddingokat a' nagy sátorba, 's hozzájuk betérésre teljességgel nem mutatnak kedvet, gyanu szikrája lobbant föl lelkükben, 's egy részük villogó szemekkel a' nagy sátorba rohant, az őket illető pudding-részt erőszakkal kivivandó. A' vendégek közül számosan semleg viselék magukat, 's ezeknek harsogó kacajai közt igen mulatságos külekedés támadott a' két félelmes pudding-párt közt, melynek az lett következménye, hogy e' kedvelt nemzeti étel nagy része földre hullott, 's mind a' két felekezet burgonyára szorult. Mind a' mellett e' falatozásban több „lady“ is részesült. — Cooper, a' sligoi orangista-követ 150 bérnököt üzött el jóságiból, mivel az utóbbi parlamenti választáskor nem szavazának mellette. Ujabb adat annak bebizonyítására, minő szükséges 's üdvös a' titkos szavazás. — Strausz első hangversenyét igen csekély számú közönség látogató meg. — April 16kán a' lordmayor 's neje fényes lakomát adának, melyen a' ministereken kívül a' külföldi követek egy része is jelen volt. Ugyanaz napon nyitá meg Burdett Leedsben azon conservatív-lakmározások sorát, melyekre hivatalos. Sir Francis 's Maidstone l. különösen azon diadalt kürtölgetik, melyet O'Connell legyőzete következtében ünneplének: „Az orvos, így elménczedék a' fiatal lord, üerét szokta betegének tapogatni; O'Connell üteteje farkában van, 's e' fark göresös vonaglásai nyilván mutaták, minő aggasztó a' betegnek állapotja.“ O'Connell ellenben választóinak dublini első gyűlésében tervet ajánlott „szózatlajstromzási központi hivatal“ (central board of registration) fölállítására, mely az orangisták ármánykodásinak gátot fogna emelni; 's ezen célra maga azonnal 25 font sterlinget irt alá. — Az oxfordi tud. egyetem tanulóji igen szigorú szabályzatot kaptak. Ezentul paripát egy diák sem tarthat, ha legalább már 4 évet nem tölte a' főiskolán, 's szolgát is csupán e' föltéttel. Tilos továbbá minden diáknak az ebirtás, lóversenyen megjelenés, párvialdal, vadászat, czéllövés, vagy bérkocsiban ülés, még pedig elüzetési büntetés alatt. Ha pedig valamely polgár a' diákokat e' szabályok áthágására unszólná, szigorú büntetésbe esik. —

London april 20kán: A' gyapotgyári kerületekből rosz híreink érkeztek. Manchesterben 's Leedsben a' főgyártók kevesíteni kezdik

dolgozóik számát, s a munkaórákat kurtítani. Némely szövetek ára olly igen megcsökkent, hogy alacsonyabb álláspontja legalább két év óta nem volt. E' léhaság okát dologhoz értők főleg azon körülményben keresik, hogy az amerikai szabad tartományokból nem érkezett annyi megrendelés, mennyit mindenki reménylhetni vélt. — Corkban nem rég egy asszonyt hat hónapi fogságra ítéltek, mivel holt gyermekét bonczolas végett orvosoknak árulá. — Drase és Simpson hajózási eldönték az északnyugati-gönczöl (polus) körülhajóztatási kérdését. A' jöremény fölleg-ratól ugyanis Mackenzie folyamom egész torkolataig haladának ezek, s 1837iki jul. 9ikén a' földszarki tengerbe érkezének. Innen nyugatra fordulván, a' partvidéki külön pontokat Beechy s Franklin magasok közt megvizsgálák és augusztusban a' nyugati hosszúság 156 s éjszaki szélesség 71 fokáig 23 p. jutának. E' pont néhány mérföldnyire fekszik a' jégfokhoz, melyet 1821ben az orosz szállítvány körül hajózt. Az orosz szállítvány itt azon felföldözést tevő, hogy a' hullámszat a' Behring-uton a' kamszatka tengerből jó, s ezzel eléggé meg van bizonyítva, miszerint Amerika Európától csakugyan el van választva, s származik - é ebből valamely közvetlen haszon a' kereskedelemre nézve, igen kétséges. E' körülményen kívül, hogy t. i. Amerika egészen külön van vála Európától, még azon felföldözést tevők Drase és Simpson, hogy a' magellani unál emelkedő hegyvonat egészen a' földszarki tengerig terjed. F. éven vizsgálatokat folytatni fogják a' nevezett hajósok. —

FRANCZIAORSZÁG.

Az april 20diki követkamrai ülésben végre előleges határozat hozaték a' kamatváltoztatási kérdésben. Miután Laffitte terjedelmesen előadatervét, minden eddigőtől lényegesen abban különbözött, hogy ő a' fogyasztó töke tökéletes megszüntetésiben keresi az országos hitel jöllétének vég-célját, Gaugier, Moreau s Duchatel léptek szószekre; a' két előbbi nem igen juthata szóhoz, mert a' kamra rendkívül fölzgatott állapotban volt Laffitte nyilatkozatának következtében. Duchatel egész ellenkezőleg vélekedék Laffitte urral s határozottan a' fogyasztó töke fönmaradását kívánta, egyébiránt pedig oda nyilatkozék, hogy most csak azt szükség elhatározni: véghez menjen-e a' kamatváltoztatás vagy nem? a' részletes vitáskor aztán majd elég idő leend a' végrehajtás módjáról tanácskozásra s minden egyes cikk érett megfontolására. A' minisiterelnök s Odilon-Barrot hosszab ideig vitakozának egymással, s az első folyvást makacsul megmaradt azon véleménye mellett, hogy a' kamatváltoztatás nem időszerű; ez utóbbi állítását végre az által határozó eldönteni a' kamra: határozassék meg szavazással, elkezdjék-e a' kérdés egyes cikkeinek vitatását? Molé: „Önök tehát, ha áttérnek az indítvány egyes cikkeinek vitatására, azt nyilványítják egyszersmind, hogy rögtön azon eszközökkel akarnak foglalatostkodni, mikkel a' kamatváltoztatást véghez vihetni? Am legyen. Mi társak leendünk e' munkalumnál, s egyesitendjük fardozásinkat a' kamráéival. Mindenki hihetné, hogy igen csekély mértékben érezzük kötelességünket, ha illy fontos vitatásnál mozdulatlannal képzelne bennünket padainkon maradandóknak. Mint őszinte s böcsületes férfiak haladtunk eddig, s ezen ösvényről eltérni nem is fogunk. Látjuk, miszerint a' kamra csakugyan rögtön elhatározásába kíván boesátkozni e' kérdésnek. Jól van. Megvitatandjuk Önökkel a' kamatváltoztatás végrehajtását. Csak néhány napnyi időért esedezem még, nem mintha készületlenek volnánk, hanem mivel a' pénzügyminisiter egészségi állapotja most nem engedi meg idejövését, nélkülük pedig e' pontban nem végezhetünk.“ Molé kérelmére igen fölzgaltaték a' kamra, a' kérdés részletes vitatása egyhangulag elhatározaték; napja mindazáltal nem tüzeték ki, minthogy nem tudhatni bizonyosan, mikor jövendhet először ülésbe a' beteges pénzügyminisiter. — Másnap a' páirkamrában a' görög kölesön ügyét kezdék vitatni. Poissy d' Anglas gr. volt az első szónok, ki az indítványt ellenzé. Utána Bignon szólalt meg s helyeslé az indítványt, noha egyébiránt a' kormánynak e' tárgyban s általában Görögország iránt követett politikáját határozottan gáncsolá. Érinté beszéde folyamában azon körülményt is, hogy bizonyos oldalról alkalmasint lépések tétetnek Görögországban oktalan pazarlasi rendszer dívatba hozatására, minek következtül en aztan ez ország folyvást gyöngye és zavart állapotban maradna. Illy ármánykodások ellen tisztán s egészen szükség a' fiatal ország mellett nyilatkozni Franciaországnak. Eroglie hg védelmezé az 1832iki minisiterseget, mellynek ő tagja volt, s melly a' görög kölesönért akkoron kezesekedék. Szerinte a' kölesön-biztosító zálog nincsen tulböcsülve, s ha csakugyan hiányt kénytelen tapasztalni jövedelmében a' görög kormány, azt csupán a' jószá-gok s vámok rossz kezelésének kell tulajdonítani, mert azon jövedelmekkel minden takarékos kormány megelégtülhetne s kötelezésit pontosan teljesíthetné. Montalembert gr. az indítvány ellen szólott, Russzia befolyását szerföldötinek mondván, s azonkívül a' görögmánra nézve károsnak, Franciaországra pedig lealázónak. Molé gr. a' minisiterelnök, erre azt kérdé Montalembertül: vitt e' véghez a' juliusi zendület óta Russzia olly bátor s felüő tettet, mint Antwerp ostroma, Ancona elfoglatatása, és azon egész álláspont, mellybe magát Franciaország helyezé? Szerinte Franciaország soha nem örvendhete nagyobb tisztelésnek, mint most, mivel soha nem volt hatalmasabb és mérsékeltbb, mint most. Ha valaki a' kormány keleti befolyását Görögországban pelengérré véli állítva lenni, ám mondja ki vadját határozottan, s ő (Molé) válaszolni fog reá. Ezután részletesen igazolá az indítvány helyességét a' minisiter, miről az utána megszólalt d' Harcourt gr. ellenkezőt törekvék bebizonyítani. Utána még néhány páir szóla, majd hasonló, majd pedig ellenkező értelemben, s végre minden határozás nélkül elhalaszták e' kérdés további vitatását. — A' bourganeufi választó kerület Girardin vádtól fölszabaditása következ ében april 17kén s 18kán újabb választáshoz fogván, Girardint 132 szóból 86tal újra követül választá. Voysin Gartempe csak 46 szózatot kapott.

(Charte.) Az ország fegyvertáraiban, ide nem számítván a' nemzetőrségeit, e' pillanatban következő mennyiségű hadiszerek találatnak: 3 ezer nagy ostrom-álgú, 1576 ércz- és 1862 vas-álgú, mind síkon használható, 1562 mozsár v. taraczk, ötödfél millió nagy és 4 millió kisebb álgúgolyó, egy millió mozsár-golyó, 719 ezer bomba, 10 millió kilogramm löpor, 1,256,000 puska, 74 ezer karabély, 850 ezer kard gyalogok s 130 ezer darab lovasok számára, 5200 fejsze, 44 ezer kardvas, és 12 ezer vasvért. — Bastiából (Corsicában) két nagy befolyásu polgár, Casabianca és Gavini, mint megbízott küldöttei polgártársaiknak, Parisba érkezvén, azonnal többször értekeztek a' minisiterekkel az utóbbi bastiai választás végett. Hír szerint azt nyilványíták, hogy Corsica nem akarja magát rabszolgaul átadni a' Sebastiani családnak, s valahányszor annak tagja Limperani lépend föl jelöltül, mindig ujra Pa-olita' szabadság bajnokát, fogják képviselőül megválasztani Bastia polgárai. E' különös eset kimenetét feszülten várják.

Abdelkader követe s kísérete april 22kén voltak először udvarlásan Lajos Fülöpnel, a' hadminisiterrel. Mindenek előtt az emirtől hozott ajándékokat adá kézhez a' követ; küldött pedig Abdelkader nemesak Lajos Fülöp számára némely beceses tárgyat, hanem a' királynénak, hgeknek s hercegnőknek is. Az ajándékok átadása után következő beszédet mondott arab nyelven Milud: „Ö fölségéhez a' királyok legnagyobbikához, a' francziák királyához, kinek neve minden nemzetnél jogszerűleg vitta ki magának a' bátorság, böcseség és méltányosság dicsőségét, s ki országának kormányát legfönségesb belátással s nagylelkűséggel viseli. Tudatnom kell magas fölségeddel, miszerint a' hívők emirje, Sidi El Hadi Abdelkader engem azért küldé Önhez, hogy legűszintébb s tisztellettjes hódolatát jelentsem fölségednek. Ö ez által megczáfolni akará ellenségink kiáltozásit, s hangosan megismérni barátaink szavait, kik mindig erősíték, hogy ő tartós békeben akar élni fölségeddel, mint századunk büszkeségével. Árulás, és szerződés-törés soha nem fog az emirtől származni. Ez való s teljes kifejezése gondolatának; s erre ő a' mindenhatót szólítja tanúnak, ki minden gondolatot lát szíveink mélyében. Az emir egy iratot adá kezeimbe fölségednek átadás végett, s ajándékokat is küldé, mellyek fájdalom! keveset jelentök olly fejdelem előtt, minő fölséged. Reményljük azonban még is, hogy fölséged elfogadandja azokat, mint tanujelet fölséged magas személyéhez érzett hódoló tiszteletünknek. Tartsa meg Isten Önt sokáig kívánatinknak!“ Lajos Fülöp válaszában békeföntartással s minden egyéb jóval biztatá a' követet. — A' görög kölesön iránti törvényjavaslatot a' páirkamra april 23án elfogadá. —

NEMETORSZÁG.

April elején megjelent Phillips s Görres történeti politikai lapjának 2ik füzete; „a' juliusi trón s Franciaország“ című cikk kezdí meg e' kötetet, mellyben nyugalmas s tisztes hangon adatik elő a' franciaországi pártok jelen viszonya. Érdekes cikk a' skótziai kath. egyház jelenállapotjának átmézete is. A' 4ik cikk azon ünnepeket adja elő, mellyeket pogányok és zsidók aprilben tartanak s miket a' keresztyének most is megüllnek. — Saporta grófot, a' néhány nap előtt Münchenbe érkezett, a' bajor király udvari marsallá nevezé. — Badenben Winter minisiter utód jaul Nebenius hírlík, mit hivatalos tudósítás is nem sokára közlend. — A' hannoverai követkamra előterjesztése a' kabinethez, mellynek következtében az országgyűlési tanácskozások nyilványittatását a' király megengedi, következő: „A' RR jelen gyűlésök alatt csakhamar meggyűződének arról, hogy munkásságuk valódobb megítélhetése végett szükséges, tanácskozásikat a' közönség előtt nyilványítani s erre a' hannoverai lap legalkalmasb. A' RR következő javaslatokat terjesztenek a' kir. kabinet elibe: 1) Nem az itt a' czél, hogy a' hajdani terjedelmes közlés-módhoz visszatérjenek, sőt meggyűződtenek, miszerint a' közlemények korlátozása a' fontos tanácskozások lényeges tartalmu előadására czélnak inkább megfelell, 2) a' RR gondolják, hogy az egyes tagok neveinek följegyzése, a' mennyire egyik vagy másik kamra kívánja, az illy előadásoknál engedtessek meg, mert a' tagokra nézve nem lehet érdeketelen, ha más nyilványos lapokban róluk átludósítások közöltenek; 3) czélirányosnak vélik, ha a' kir. kabinet mind a' két kamra számára különkülön alkalmas személyt nevezne ki e' dologra; 4) a' RR magából érhetőnek gondolják, hogy valamint a' kir. kabinetnek, ugy minden egyes kamrai tagnak joga van tárgyak s nyilatkozatok följegyzésire, mit, kivévén a' két kamra közti egységet sértő vagy személyességeket magában foglaló szavakat, közleni lehet; 5) a' RR gondolák, hogy ezen közleményeknek ne tulajdonitassék hivatalos bélyeg s a' kamráknak e' közlemények fölött ne legyen vizsgálati joguk. Midőn a' RR felszólítják a' kir. kabinetet e' rendelmények ideiglen elfogadására, ismétlik mély tiszteletü bizodalmutat. Hannovera, mart. 26án 1838. Az ország köz RRnek gyűlése. — München lakosi april 26án délután egy órakor borzasztó eseménynek lönek tanuji, egy itteni serfűző szolgati. ura iránti bosszúból, kinek szolgálatát e' nap hagyá el, pistolylyal rá lött, s ezután második lövéssel önmagát ölé meg. A' serfűző még él, de kevés remény van éltehez. — A' württembergi követ-kamra april 25én elvégzé a' vámtörvény iránti tanácskozását s elfogadá, s azonnal a' vám-kihágást fenyítő törvényre ment át. Az utányomási törvényjavaslati terv-készítésre kinevezett biztosság tagjai közt Cotta b. s Menzel neveit olvashatni. — Baden majd minden nagy városában egyesületek keletkeznek WinterLajos volt minisiter emléke föllállítására s a' köz véleménye méltó s dicséretes jele az, hogy a' legkülönbnemű s másszor távolban álló politikai irányok e' közös czélnál egyesülnek. A' freiburgi biztosság tagjai közt van Rotteck po'gármester is. Itzsteinről hírlík, miszerint ez Winter halálát meghallván könnyekre fakadt. Mint valót állíthatni, hogy Badenben status-embert még olly sokoldalú s meglepő részvét nem kísére sirba. — Ujabb hírek szerint Nebenius kineveztetése csakugyan hivatalosan közöltetett. —

Rotteck is szándékozik könyvet adni ki a kölni ügyről s hír szerint az már sajtó alatt is van.

Berlin, april 23kán: Posenbul írják, miszerint a kir. fölszólítás ottan igen kedves és megnyugtató benyomást tön. — Magányos kölni april 20ki hírek szerint Binterim tr. 76 évü bilki lelkész, községe által igen szeretett s eddig szeplőtelen férfi, fenyítéki vétség következtiben befogatott. —

A' poseni lap a' porosz királynak kövérkező leiratát közli kath. alattvalóihoz: „Mélto boszankodással hallám, hogy némely roszakarók azon véleményt terjesztgetik közöttetek, mintha én titeket a' kath. vallás szabad gyakorlatában s hitantjainak megtartásában gátlani vagy zavarni szándékoználak. Bár előre föltehetem, hogy hasonló vétkeki sértések nálatok helyt nem találnak, mert e' hazug koholmányokat a' naponkénti tapasztalás eléggé czáfolja, mégis e' tárgy iránt atyai gondoskodásom felül minden kétség elhárítása végett jónak találtam ezennel nyilvánítani, miszerint vallástokat, mint eddig, ugy ezután is, őrzeni komoly szándékom s nem tőröm, hogy ország törvény szerinti vallás és lélekisméreti szabadság által az egyházi tanok bármelnyik pontja is gáttolassék és zavartassék. Az atyáitok által kivitt vallás s lélekisméreti szabadság fentartásán buzgón iparkodom, ellenben istentül rám ruházott hatalmam szigorúságával büntetendém azt, ki merészlenni ál koholmányokkal királyi szavam iránti bizodalmatokat csonkítani s az egyetértést háborítani, mellyben eddig örömemre különböző keresztyén vallásfelekezetek egymás mellett éltek országomban. Folytassátok tehát egyházaitokban vallástok szabad gyakorlatát s kérjétek az istent velem, hogy írta ki a' mindenható a' bizodalmatlanság s egyenedenség vészhozó magvát, mit gonosz czél vagy fonákul értett s tévesen fölfogott buzgalom szándékozik hintegetni közöttek. Berlin april 12én 1838. Fridrik Vilmos.“ — Würtembergben csak egyetlen egy apácázárda van, az is nem sokára megszünik. A' király több év előtt ezen apácázárdatájékán utazván az apáczáknak azon engedélyt adá, hogy azok régi szabályaik szerint fejdelemasszonyuk alatt együttélve költsék el halálukig nyugpénzöket megszkott zárdájokban. Ezek közül csak néhány néne él még s ezek is olly öregek, hogy egy pár év mulva a' zárdá végkép meg is ürül. — Harro Harring, ki mult télen Helgolandban tartózkodott, hír szerint, az angol kormányzó s a' helgolandi felsőség parancsára onnét elvitetett. —

BELGIUM.

Azon hír, miszerint a' londoni tanács a' belga-hollandi ügyben jegyzőkönyvalapítást határza, nem valósult. — A' guineai partokhoz szándéklott hadszállítvány Verweer tábornok parancsnoksága alatt april 16dikán már elhajozott.

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápoly, april 4kén: A' fő kormány létegesítése életbe lépett. A' szultán sokat reményl tőle, de mindnyájan, kik az ország viszonyit és szükségit ismerik, átlatják, hogy ez uton semmi szerencsét s megnyugtatót nem reménylhetni, hanem csak visszavonás magva hintetik el. Azon zendület, mellyet a' szultán kezdett el a' janesárok eltörlesztésivel, most kap valódi lábra, mert megtört a' régi ozmán diésőség utolsó oszlopa. Képzelő ichetség kell oda is már, hogy törököt turbán nélkül gondolkunk, hát még poriat nagyvezér nélkül? Valóban a' török ezt nem foghatja meg, s nem hisznek szeméiknek, miszerint a' statusban a' legfőbb méltóság szeszélyesen eltörlesztett s helyette olly pótlék állittaték, mit hiedelmök szerint csak gunynak tekintenek. A' vakbuzgó szellem nem tőr gunyt s itt még folyást vallási vakbuzgóság uralkodik. — Alexandriai legujabb hírek szerint mart. 29kén M. Ali Cairobul Felső-Egyiptusba utazott. — Syriai hírek szerint Ibrahim b., sergével a' lázadókat kemény harezban meggyöze s a' lázadás, mitől olly sokat reménylének, nincs messze elfojtatásatul.

HOLLANDIA.

A' hollandi vasutársaság ismét kérelmet boesátott a' királyhoz az amsterdam-haarlemi vasutnak Rotterdamig folytathatása végett. E' kérelem azonnal véleményadásul az illető ministerséghez utasított, reménylik, hogy ezuttal a' válasz nem leend tagadó. — A' belga-hollandi ügyre nézve hírlík, miszerint Belgium követelésit a' londoni tanács aligha pártolandja, az angol kabinet Holland mellett nyilatkozik. Egyébiránt semmi esetre sem reménylhetni, hogy a' hollandi király a' 24 cikkken kívül Belgium legcsekélyebb kívánatában is megegyezzek. — Naponkint szaporodnak azon szózatok, mellyek Hollandiát a' Németszövetséghez szeretnék szorosabban csatoltatni; de a' felsőség nem látszik velök egyetérteni.

SCHWEIZ.

Thurgau, apr. 10.: A' sz. katalinvölgyi apácákrul következő jegyzésreméltő közlenek: minthogy a' városi evang. egyház megromlott s kijavitatásai az isteni szolgálatot nem lehete benne tartani, az evang. község a' sz. katalin zárdájához folyamodott a' tágas szép zárdagyházban isteni szolgálat-tarthatás végett; mit ez meg nem tagada.

AMERIKA.

Ujyorki lapok szerint Forsyth külügyminister Maine határstatushoz, mellynek e' tárgyban határozó joga van, közleményt boesáta, mellyben e' status azon nyilatkozványra szözlittatik föl: valljon egyezkedési határvonal-alkudozásban megnyugszik-e? Ha e' status ellenkezőleg nyilatkozik, mit könnyen reménylhetni, ugy az elnök a' britt kormányt még egyszer fölszözlítandja e' tárgynak bírői elhatározás alá terjesztetése végett. Már egyszer megpróbálák ez utat, a' németalföldi király volt a' bíró, de ítéletét Maine tartomány nem fogadá el. — Louisiana statusban egy gyarmatos végrendeletében 600 rabszolgáinak visszaadá szabadságukat, azon kikötéssel azonban, hogy Afrikába költözzenek; mire át-

szállítási költséget is hagyott. — Ujorleansbul Liverpoolba menni szándéklott s gypottal rakott Ruthelia bostoni hajóba jan. 31én mennykő ütött s tűz-zsákmánnyá lön. — Febr. 16án Ujyorkban ismét két kereskedő párbajozott, egy franczia s amerikai, puskával 30 lépesnyire, az amerikai az első lövésre halva rogyott földre. — Egy philadelphiai lap bővebb híreket közöl a' nyugati indiánok között dühöngő fekete halálul. Sioux törzs, mint himlő-oltványos, a' himlő-okozta dögvésztil menten maradt. A' mintarik (nagyhasuak) arikarik s creekeket e' dögvész majd egészen kiirtá, hasonlag a' mandanokat s assinaboikat. A' feketelábúak nagy nemzetsége, melly 50-60 ezer főnyibül áll, mintegy 8 ezer halonak számlál. Hihetöleg Columbia (Oregon) Missouri körül lakó törzseket egész a' mexicói telepekig meglátogatandja e' dögvész. A' himlő-ragály olly titkos valami, mit emberi szemmel nem fűrkeszhetni ki. Sok a' himlőlepte törzsekbellek közül a' pusztító halál szemléletétül eliszonyodva öngyilkosságra vetemült. Felbomlott köztük minden családi kötél, futják egymás s az őserdők magányiba menekszenek. Jegyzésre méltó, hogy e' dögvész azon időben ütött ki, midőn e' törzsek a' fehérek ellen kiirtó háborura készülének. A' fegyverek zörgésit s a' hadizajt most siri esend vagy halottí ének váltja föl nálok. — A' Globe szerint mult évi dec. 1jerül Limabul: A' chilii kormány végre tábornoka által köfött pancarpatai békeszerződést a' peru-boliviái szövetséggel aláírá. Ezen hírt, melly nov. 29én érkezék meg, harangzugással adák tudtul, s az élénk öröm-szerző volt. Noha ekkor még reggeli három óra vala, az utcákat mégis embercesoportok borították el, e' történetet ünneplendők. A' buenos-ayresi háborunak is nem sokára vége szakad. Az eddigi csatákban még mindig a' boliviáiak voltak ugyanis gyözelmesek s így az argentiní republica önmaga kívánandja nyilván a' békét.

Washington város Persico szobrász által Nápolyban Columb Kristóf szobrát készített, melly a' nagy téren, a' Capitolium ellenében, fog felállittatni s a' nagy hajóst azon pillanatban tünteti elő, midőn Európának az új világ felfödözését adja tudtul. Persico Madridba utazott, hol Columbnak kétigen hasonló képmása találtatik.

3) JELENTÉS. Tek. ns. Pozsony vármegye' külön kinevezett küldöttiségének felügyelése alatt Pozsonyban előfizetés' utján egy munka jelen meg, magyar és német nyelven külön kötetekben következő czim alatt: „A' Duna' pusztításai Magyarorszában 1838dik évben“ a' Hírnök' és Századunk' szerkesztő személyzete által kidolgozva; melly munkának egész jóvedelme, a' készítésre megkivántató anyagi költségek' levonásával, a' viz-pusztítás miatt szerencsétlenségre jutottaknak van szánya. E' munka' tartalmát teszik: 1) Az áradás historiai leírása, hiteles, részint hivatalos küt-fökből merítve, különös tekintettel Pest városára. 2) Emberszeret' és ön-feláldozás' kitünő példái a' szerencsétlen vészidőben, népcharacteret és erkölcsöket festő, vagy más tekintetben érdekes részletekkel. 3) Körülményes és hű följegyzése mindennemű gyamolításoknak, kegyes adakozásoknak és segedelmeknek közelben és távolból. 4) Tudományos vizsgálata e' példátlan esemény' okainak; felvilágosítása azon földtudományi s építészeti hiányoknak, mellyek a' házak illy rendkívüli összedőlését megfajthatóvé teszik. Förster Lajos ur, bécsi építész s az Allgemeine Bauzeitung' kiadója, nagylelkűen ajánlkozott e' munka' elősegítésére, mind a' hely' színén szerzett tapasztalatának közlése mind pedig az által, hogy az ahhoz meileklendő könyvomatokat, készítés' áron, tulajdon könyvomatató intézetéből adja. Hasonló emberbaráti czélebből és módon íj. Schmid Antal ur, pozsonyi könyvnyomatató vállalta magára valamennyi példányának minden typographiai haszon nélküli nyomtatását. A' szenvedő emberiség' javára nyújtott ezen áldozatok lehetővé teszik, hogy a' magában körülbelül 12 sűrűen nyomtatott median-ivét foglalandó kötetnek egy ezüst forintra határozott előfizetési árából, két harmadrész tisztán a' szerencsétlenültek' számára meg fog maradni. A' munka f. é. augusztus' végén jelenend meg; az előfizetések pedig arra minden t. cz. hatóságnál Magyarorszában s a' hozzá kapcsolt részekben, Erdélyben s a' német ausztriai örökös tartományokban legfelebb f. e. julius' 15ik napjáig fogadtatnak el; a' külföldről pedig azon könyv-árusok' utján, mellyek az előfizetési díjak' beszedését könyvvarusi kamat nélkül vállalják el. Mind a' hatóságokkal (különkülön mindeniknél) előfizetett példányok' száma, mind azon nemesekek' nevei, kik e' munkát akármiképen elősegítik, ugyanabban, valamint a' Hírnök' és más újságok által is közludomásra fognak juttatni. Pozsonyban, aprilis 16-dikán 1838. Balásfalvi Orosz József. m. k. a' Hírnök' és Századunk' kiadója. — Pesten Landerer' könyvnyomatató műhelyiben e' munkára előfizethetni. (3)

3) Alulírt batorkodik újra figyelmeztetni hazánk több vidéken, s leginkább Komárom és Székesfehérvár megyékben s Pancsova tájékán található következő két madárfaj iránt: 1) B i b o r g é m (Ardea purpurea Linn. Purpur-Reicher), közneve f o s ó g é m, leginkább találtatik pocsolyás vagy moesáros helyeken; fejbuján szemlélhető 2-3 szál egyenesen fölnyuló szefekete toll, mellynek hosszúsága legalább negyedrész rőfnyi. 2) V a k v a r j u g é m (Ardea nycticorax Linn. Nacht Rohrdrommel). Ezt leginkább folyók melletti topolyafákon láthatni, s megismérhetni szörnyű kiáltásáról ennek fejbuján szinte negyedrész rőfnyi hosszúságu 4-5 szál fehér toll találtatik. Kérretnek általam a' vadászatban gyönyörködő hazai urak, e' madarak tollai megszerzése végett, mellyeket én fölük megvásárlani mindenkor kész vagyok. K o s t y á l A d á m pesti polgár és férfi szabó mester. (3)

Munkaár. Vidéki városink piaczin; pozs: mérője váltó garas.

	buza	kétszer	roza	árpa	zab	kukuricza	köles
april 7kén Baja	54-47	40-34	30	20	18	30	27
„ 12kén Ungvár	91-90	86	83	64-60	50-47	30-26	64-60
„ 12kén Losoncz	80-82	64-59	52-50	48-46	20	24	54-52
„ 13kén Arad	08	51	50	21	21	18	50
„ 14kén Pees	65-60	55	40	—	22	35	—
„ 19kén Mosony	88-05	55-50	48-45	34-30	29-26	42-38	—
„ 20kén Temesvár	55-44	35	20	—	20	25	—
„ 21kén Szeget	50-40	35	—	22-20	25	25	30
„ 21kén Komárom	75-60	50-40	—	36-32	25-23	39	—
napis 4kén Pest	76-60	49-46	41-36	33-29	28-25	36-32	—

DUNAVIZÁLLÁS: April 29kén 8' 4" 6" — 30kán 8' 6" 0" — Maj. 1jen 9' 4" 9" — 9' 7" 9" — 10' 1" 0" — 2kán 10' 3" 0" — 10' 5" 0" — 10' 9" — 3kán 10' 7" 0" — 10' 5" 9" — 4kén